

NORSK HUSKATTFORENING

Ragnhild Schibbys vei 36

0968 OSLO

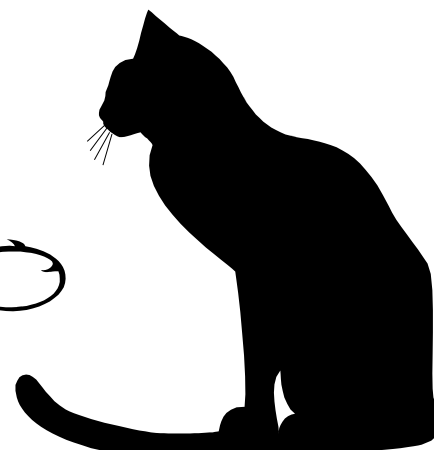
Telefon 22 10 93 54

Konto 7877.08.49100

Mail: beikeset@chello.no

Hjemmeside:

<http://home.no.net/huskatt>

Vitenskapskomitéen for Mattrygghet
Faggruppen for dyrehelse og dyrevelferd (dyrevern)
Marcus Thranes gate 2
0473 Oslo
epost: vkm@fhi.no
ved leder Wenche Farstad

Oslo, 29.09.04

HJEMLØSE KATTER OG HJELPEPLIKTEN

Det største og mest ressurskrevende dyrevernpromblemet enkeltpersoner og dyrevernforeninger har i dag er arbeidet for å hjelpe hjemløse katter. At en katt ender uten hjem, skyldes en kombinasjon av omsorgssvikt hos eieren - eventuelt et uhell - og at det mangler en offentlig ordning som kan fange opp de rammede i tide. Tidligere visste man ikke bedre enn å drepe de hjemløse. I dag vet vi bedre. Dreping regnes ikke lenger som moralsk akseptabelt. Vi vet også fra erfaringer over hele verden at dreping ikke løser noe problem. Tvert imot fører det til at det blir enda flere hjemløse. Dette skyldes at vi gjennom å drepe i stedet for å hjelpe, sender vi ut et signal om at disse dyrene ikke engang er verd å hjelpe. Det fører til at en katt blir et ganske verdiløst dyr i manges øyne. Ansvarligheten hos mange katteiere blir da lavere, overgrepene blir flere og færre kjenner plikt til å bry seg med å hjelpe en katt som er havnet i problemer. Norsk Huskattforening ønsker en klar presisering av hjelpeplikten i den nye dyrevernloven hensyn tatt til følgende:

Dyrevernloven har i paragraf 6 Hjelpeplikten tatt høyde for å hjelpe hjemløse katter:

"§ 6. Hjelp.

Råkar nokon på eit dyr som synleg er sjukt, skadd eller hjelpelaust, skal han hjelpa det så langt råd er. Let det seg ikkje gjera å gjeva hjelp eller god nok hjelp og dyret er eit husdyr, tamrein eller storvilt, skal han snarast råd er seia frå til dyret sin eigar eller innehavar eller til næraste politi.

Når det er klart at dyret ikkje kan leva eller verta godt att, kan kvar den som råkar på det, taka livet av dyret med det same i samsvar med reglane i § 10, såframt det trengst for å spara det for meir lidning. Den som tek livet av husdyr, tamrein eller storvilt, skal snarast råd er melda frå til næraste politi. Husdyr, tamrein og storvilt må ikkje avlivast etter denne føreseigna dersom det let seg gjera å få tak i eigar eller innehavar, veterinær eller politi innan rimeleg tid.

Utgiftene med tiltak etter denne paragrafen skal staten betale, men pengane kan krevjast att hjå eigaren eller innehavaren. "

Staten har således en plikt til å betale både for å hjelpe dyret til å bli frisk igjen eller til avlaving dersom dyret ikke kan blir frisk igjen. Denne plikten kommer tydelig frem i forarbeidene til Dyrevernloven, Ot. prp. nr. 27:

"Etter gjeldande lov § 7, siste leden, skal statskassa bera utgiftene med tiltak etter andre leden, når det er rimeleg og Stortinget hev løyvt pengane til det". Statskassa ber såleis utgiftene til å taka livet av sjuke og skadde husdyr i skog og mark, men ikkje utgiftene som hjelpetiltak fører med seg. Departementet syntes ikkje at dette er rimeleg. Når lova krev at ein borgar skal yta hjelp til dyr han råkar på, og at han i tifelle melder frå til eigar, innehavar eller politi, bør han ha krav på å få att moglege utgifter som denne plikta fører med seg. Departementet gjer difor framlegg om at staten skal bera alle utgiftene med både hjelpetiltak og med avlaving o.a, men at staten skal kunna krevja å få utlegget att av eigaren eller innehavaren."

Her står det direkte, at staten skal betale. Før gjeldende dyrevernlov ble vedtatt (i 1974), var det kun utgifter til avlaving som staten skulle dekke. Denne ordningen holder staten fortsatt på med selv om Stortinget i den nye dyrevernloven mente noe annet. Ordningen med ikke å betale for hjelp ble "legitimert" ved Rundskriv av fra Landbruksdepartementet av 25. mai 1989. Der sies det at kun avlaving av syke og skadde dyr skal refunderes av staten. Dette rundskrivet kan ikke ha tatt hensyn til lovens forarbeid som sier at "at staten skal bera alle utgiftene med både hjelpetiltak og med avlaving o.a, men at staten skal kunna krevja å få utlegget att av eigaren eller innehavaren." Å **kunne** få utlegget igjen av eier eller innehaver betyr ikke et krav om å få utlegget refundert, noe som taler for at staten også plikter å betale for hjelp til dyr der eier ikke kan oppspores. Veterinærloven sier også at hjelp til dyr som er innlevert til veterinærer skal kunne dekkes av staten. Etter veterinærloven av 2001 § 14 er veterinærer og annet dyrehelsepersonell pålagt en særlig hjelpeplikt. Bestemmelsen lyder:

"Dyrehelsepersonell plikter snarest mulig å yte den hjelp vedkommende evner – personlig eller ved stedfortreder – når det etter tilgjengelige opplysninger må antas at øyeblikkelig hjelp er påtrengende nødvendig. Plikten faller bort ved gyldig forfall eller ved at hjelp i tide blir ytt av annet dyrehelsepersonell. For den hjelp dyrehelsepersonell har ytt etter foregående ledd, kan hun eller han kreve en passende godtgjørelse fra staten, dersom hun eller han ikke etter krav får betaling av rekvirenten eller den som har betalingsplikten."

Norsk Huskattforening ønsker at det i den nye dyrevernloven må komme klarere signaler om tiltak for å hjelpe hjemløse katter i grunnlagsarbeidet for den nye dyrevernloven, som kan hjemle aktuelle formuleringer i seinere forskrifter. Den nye dyrevernloven trenger en klar presisering rundt hjelpeplikten, f.eks. at den innebærer plikt til å hjelpe dyret til en akseptabel tilværelse. Det er åpenbart urimelig å likestille døden med livet. Og det må fremgå like tydelig at det er Staten som skal betale, for deretter å kreve utgiftene tilbake fra en eventuell eier. Denne siden av saken skal uansett ikke ha betydning for den hjelp dyret har krav på. Likevel bør det være en avgrensning av hjelpeplikten i tilfeller hvor behandling vil koste store summer. Etter Norsk Huskattforenings mening bør denne grensen være en helt eksakt sum i overslaget, slik at ingen skal være i tvil. En fin bivirkning vil da være at vi vil vite hvor mye vårt samfunn mener at et dyreliv er verd.

Med vennlig hilsen

Bodil Eikeset
Leder Norsk Huskattforening